

ॐ
संस्कृतभारती
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्

शिक्षापरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

अङ्काः - १००

दिनम् - विकारि सं॥ माघ-अमावास्या

भानुवासरः, २३.०२.२०२०

१. अ. द्वयोः सूक्तयोः अभिप्रायं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । २

१. सतां हि सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणमन्तःकरणप्रवृत्तयः ।
२. धर्मं जिज्ञासमानानां प्रमाणं परमं श्रुतिः ।
३. उत्तिष्ठत, जाग्रत, प्राप्य वरान्निबोधत ।

आ. अनयोः प्रहेलिकयोः अर्थम् उत्तरं च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा
लिखत । ४

१. पर्वताग्रे रथो याति भूमौ तिष्ठति सारथिः ।
चलते वायुवेगेन पदमेकं न गच्छति ॥
२. अपूर्वोऽयं मया दृष्टः कान्तः कमललोचने ।
शोऽन्तरं यो विजानाति स विद्वान्नात्र संशयः ॥

इ. द्वयोः सुभाषितयोः अन्वयार्थं विलिख्य तात्पर्यं कन्नडभाषया आङ्ग्ल-
भाषया वा लिखत । ६

१. शास्त्राण्यधीत्यापि भवन्ति मूर्खाः
यस्तु क्रियावान् पुरुषः स विद्वान् ।
सुचिन्तितं चौषधमातुराणां
न नाममात्रेण करोत्यरोगम् ॥
२. कदर्थितस्यापि हि धैर्यवृत्तेः न शक्यते धैर्यगुणः प्रमार्ष्टुम् ।
अधोमुखस्यापि कृतस्य वहेः नाधः शिखा यान्ति कदाचिदेव ॥
३. आयुर्वर्षशतं नृणां परिमितं रात्रौ तदर्धं गतम्
तस्यार्धस्य परस्य चार्धमपरं बालत्ववृद्धत्वयोः ।
शेषं व्याधिवियोगदुःखसहितं सेवादिभिर्नीयते
जीवे वारितरङ्गचञ्चलतरे सौख्यं कुतः प्राणिनाम् ॥

ई. द्वयोः श्लोकयोः पदविभागम् अन्वयरचनां च कृत्वा तात्पर्यं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. पश्यैतान् पाण्डुपुत्राणामाचार्य महर्तीं चमूम् ।
व्यूढां द्रुपदपुत्रेण तव शिष्येण धीमता ॥

२. अयनेषु च सर्वेषु यथाभागमवस्थिताः ।
भीष्ममेवाभिरक्षन्तु भवन्तः सर्व एव हि ॥

३. एवमुक्त्वार्जुनः सङ्ख्ये रथोपस्थ उपाविशत् ।
विसृज्य सशरं चापं शोकसंविग्नमानसः ॥

उ. द्वयोः लौकिकन्याययोः विवरणं कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । ६

१. उष्ट्रलगुडन्यायः । २. घट्टकुटीप्रभातन्यायः ।

३. गुडजिह्विकान्यायः ।

२. अ. संस्कृतभाषया पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत । (सप्तानाम्) ७

१. नारदः कस्य सन्देशं गृहीत्वा आगतवान् ?

२. श्रीकृष्णेन सह मन्त्रालोचनं कर्तुं कौ आगतौ ?

३. द्वारकानगरं कुत्र अस्ति ?

४. पुरुषाः सर्वदा कुत्र अनादरं दर्शयन्ति ?

५. अर्जुनः तपोनिमित्तं कुत्र अवसत् ?

६. विवेकिनः किम् इच्छन्ति ?

७. यागस्य अन्ते कः विधिः अस्ति ?

८. दुर्योधनः मित्राणि कथम् इव पश्यति ?

९. वराहरूपेण अर्जुनस्य तपसः विघ्नं कः कृतवान् ?

आ. संस्कृतेन द्वयोः उत्तरं लिखत । ४

१. सप्त चिरजीविनः के ?

२. तीर्थस्वीकरणावसरे कः मन्त्रः उच्यते ?

३. विष्णोः दश अवताराः के ?

इ. ससन्दर्भं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । (चतुर्णाम्) ११

१. व्याधिः वर्धमानः शत्रुः च नोपेक्षणीयौ ।

२. अयं भीष्मो वृथापलितः मूर्खः ।

३. अग्रज ! द्रौपद्याः वचनं रमणीयम् ।

४. अर्जुन ! शस्त्रं धृत्वा तपस्यां कुरु ।

५. वराहं हन्तुं ममाधिकारोऽस्त्येव ।

ई. एकं विषयम् अधिकृत्य दशभिः वाक्यैः संस्कृतेन लघुप्रबन्धं लिखत । ५

१. श्रीकृष्ण-उद्धव-बलरामाणां मन्त्रालोचनम् ।

२. अर्जुनस्य तपसः परीक्षा ।

3 अ. अधः दत्तानां पदानां कृदन्तानाम् इतरवचने लिखत । ५

१. गच्छन्तम्

२. गृह्यताम्

३. ददत्याम्

४. वर्धमानाय

५. लज्जमानाभिः

आ. आवरणे लिखितस्य धातोः शत्रन्तरूपेण शानजन्तरूपेण वा रिक्तस्थानं पूरयत । (शब्दस्य लिङ्गं वचनं विभक्तिः च युक्तं स्यात्) ५

१. बालकः गीतं (श्रु) प्रयाणं करोति ।

२. (नृत्य) बालिकाः पश्य ।

३. (गाय) बालकस्य नाम आनन्दः ।

४. माता (कम्प) बालकाय उष्णपेयं दत्तवती ।

५. भोजनं (कृ) जनैः जलं पीयते ।

इ. आवरणे दत्तानां शब्दानां सत्सप्तमीरूपं लिखत । ५

१. (चाकलेहः दत्तः) शिशुः सन्तुष्टः ।

२. (घण्टारवः जातः) छात्राः गृहं गतवन्तः ।

३. (पूजा समाप्ता) प्रसादवितरणं क्रियते ।

४. माता (बालकाः उत्थितवन्तः) अल्पाहारं दत्तवती ।

५. (बालिकाः नर्तितवत्यः) जनाः करताडनं कृतवन्तः ।

4 अ. सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । ५

१. कश्चन २. अहङ्करोमि ३. महद्यशः ४. शिष्यस्ते ५. षण्मुखः

आ. संयोज्य सन्धिनाम लिखत । ५

१. उत् + ड्यते २. सं + लापः ३. तत् + न

४. सर्वस्मिन् + अपि ५. तद् + हितम्

ಇ. ಸಂಯೋಜಯತ ।

೧. ಬೃಹನ್ನಗರಮ್
೨. ವಿಪತ್ಕಾಲಃ
೩. ವಕ್ರಶ್ಚಲತಿ
೪. ದುಃಖಂ ತ್ಯಜ
೫. ಧನುಷ್ಠಾಕಾರಃ

- ಅ. ಅನುಸ್ವಾರಸಂಧಿಃ
- ಆ. ಪರಸವರ್ಣಸಂಧಿಃ
- ಇ. ಫುಲ್ವಸಂಧಿಃ
- ಈ. ಅನುನಾಸಿಕಸಂಧಿಃ
- ಊ. ಚರ್ತವಸಂಧಿಃ

5 ಅ. ಅಧೋನಿರ್ದಿಷ್ಟಾನ್ ಶಬ್ದಾನ್ ಉಪಯುಜ್ಯ ವಾಕ್ಯರಚನಾಂ ಕುರುತ । (ಪಂಚ)

೧. ಆಗತ್ಯ
೨. ದ್ರಷ್ಟುಮ್
೩. ಪಠತಾಮ್
೪. ಗಚ್ಛಂತೀಷು
೫. ದದತಃ
೬. ಲಜ್ಜಮಾನಾ
೭. ಸ್ಮರಂತೀ

ಆ. ಗಣೇ ಅನರ್ಹ ಪದಂ ಪೃಥಕ್ಕುರುತ ।

೧. ಅಹಲ್ಯಾ, ಸೀತಾ, ರುಕ್ಮಿಣಿ, ಮಂದೋದರೀ
೨. ರಾಮಃ, ಕೃಷ್ಣಃ, ಸ್ಕಂದಃ, ವೃಕೋದರಃ
೩. ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ, ಕಿಯಚ್ಚಿರಮ್, ತಚ್ಚಿಂತ್ಯಮ್, ಉಡುಯನಮ್

ಇ. ಕನ್ನಡಭಾಷಯಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಅನುವದತ ।

೧. ಮಾತಾ ಗೀತಂ ಶೃಣ್ವತೀ ಪಾಕಂ ಕೃತವತೀ ।
೨. ಗೃಹಮ್ ಆಗಚ್ಛತಃ ಅತಿಥೀನ್ ಕೋ ವಾ ನ ಸತ್ಕರೋತಿ ?
೩. ಧನಂ ಕಾಮಯಮಾನಾಯ ಕೃಪಣಾಯ ಅನ್ಯತ್ ಕಿಮಪಿ ನ ರೋಚತೇ ।
೪. ರಾಮೇ ವನವಾಸಂ ಗತೇ ದಶರಥಃ ದಿವದ್ಭತಃ ।
೫. ಕ್ರೀಡಾಢಿಃ ಬಾಲೈಃ ಮಹಾನ್ ಕೋಲಾಹಲಃ ಕೃತಃ ।

ಈ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಅನುವದತ ।

೧. Give the pen to running boy.
ಓಡುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪೆನ್ನನ್ನು ಕೊಡು.
೨. The culprit shivers while speaking.
ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನು ನಡುಗುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ.
೩. Cows come when Krishna plays the flute.
ಕೃಷ್ಣನು ಕೊಳಲನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತಿರಲು ಹಸುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.
೪. When threatened by mother, the son studies.
ತಾಯಿ ಗದರಿಸಲು ಮಗ ಓದುತ್ತಾನೆ.
೫. The girl who is writing, thinks.
ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾಳೆ.

